

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2021-2024
(skrajne daty)
 Rok akademicki 2021/2022

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Anatomia
Kod przedmiotu*	NP-A
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk o Zdrowiu / Instytut Nauk Medycznych
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Poziom studiów	Studia I stopnia
Profil	Praktyczny
Forma studiów	Stacjonarne (ST)
Rok i semestr/y studiów	Rok I, semestr I
Rodzaj przedmiotu	Kierunkowy; A - Nauki podstawowe
Język wykładowy	Polski
Koordinator	Dr n. med. Agnieszka Cisek
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr n. med. Agnieszka Cisek

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykład	Ćw.		Konwersatorium	Lab.		Seminarium	ZP		Praktyki	Inne (np. samokształcenie)	Liczba pkt. ECTS
		audytoryjne	laboratoryjne		laboratorium	Laboratorium CSM		Zajęcia Praktyczne	Zajęcia Praktyczne			
I	20	40									40	4

1.3. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.4. Forma zaliczenia przedmiotu/ modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

EGZAMIN TESTOWY - / TEST TYPU MCQ/

ĆWICZENIA – ZALICZENIE:

- OBECNOŚĆ NA WYKŁADACH
- AKTYWNOŚĆ NA ĆWICZENIACH
- OCENY Z KOŁOKWIÓW CZĄSTKOWYCH

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza na poziomie szkoły średniej dotycząca budowy i funkcjonowania ciała ludzkiego
--

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu/modułu

C1	Poznanie szczegółowej budowy anatomicznej ciała ludzkiego w oparciu o metody anatomii opisowej, która dzieli organizm ludzki na poszczególne układy rozpatrywane kolejno tj. układ kostny, mięśniowy, pokarmowy, oddechowy, moczowo-płciowy, wydzielania wewnętrzne, naczyniowy, nerwowy, powłokę wspólną i narządy zmysłów.
C2	Poznanie terminologii anatomicznej
C3	Poznanie prawidłowej budowy ciała człowieka pozwoli studentowi zrozumieć i prawidłowo interpretować funkcjonowanie poszczególnych narządów, układów oraz organizmu człowieka.

3.2 EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU/ MODUŁU (WYPEŁNIA KOORDYNATOR)

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu)	Odniesienie do efektów kierunkowych
	Student zna i rozumie:	
EK_01	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna);	A.W1
	Student potrafi:	
EK_02	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;	A.U1

	Student jest gotów do:	
EK_03	ZASIĘGANIA OPINII EKSPERTÓW W PRZYPADKU TRUDNOŚCI Z SAMODZIELNYM ROZWIĄZANIEM PROBLEMU;	K_Ko5.
EK_04	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_Ko7.

3.3 TREŚCI PROGRAMOWE *(wypełnia koordynator)*

A. Problematyka wykładów

Treści merytoryczne wykładów:	
1	Podstawowe pojęcia anatomiczne: osie, płaszczyzny, najważniejsze linie i okolice ciała. Pojęcia komórki, tkanki, narządu, układu. Charakterystyka tkanek, przykłady występowania. Układy: podziały uwzględniające kryteria morfologiczne, topograficzne, rozwojowe, kliniczne – 1 godz.
2	Budowa ogólna i funkcje szkieletu. Chrząstka, kość –rodzaje. Połączenia kostne – podział. Kryteria klasyfikacji stawów. Rodzaje ruchów w stawach – 1 godz.
3	Budowa mięśni. Mion. Podział mięśni uwzględniający strukturę, położenie, kształt brzośca. Podstawy morfologiczne mechanizmu skurczu mięśnia. Grupy mięśniowe tułowia i kończyn – 2 godz.
4	Układ naczyniowy. Morfologia krwi – 1 godz.
5	Układ krążenia. Podział i topografia śródpiersia. Serce-budowa i położenie, osierdzie. Aorta i jej główne gałęzie. Główne naczynia żyłne tułowia i kończyn. Aspekty kliniczne układu krążenia – 2 godz.
6	Anatomia układu oddechowego. Górne i dolne drogi oddechowe. Budowa płuc i opłucnej. Mechanika oddychania; mięśnie wdechowe i wydechowe. Pomocnicze mięśnie oddechowe – 2 godz.
7	Układ pokarmowy. Narządy jamy brzusznej. Otrzewna, przestrzeń zaotrzewnowa i jej zawartość. Budowa wątroby i dróg żółciowych. Trzustka – struktura i funkcja. Układ żyły wrotnej; znaczenie kliniczne – 2 godz.
8	Układ moczowy. Budowa nerki i dróg moczowych – 1 godz.
9	Układ płciowy męski. Jądra, nasieniowód, gruczoł krokowy – 1 godz.

10	Układ płciowy żeński; jajnik, jajowód, macica, pochwa – 1 godz.
11	Ośrodkowy układ nerwowy. Podział OUN /embriologiczny, topograficzny, czynnościowy, kliniczny. Najważniejsze struktury mózgowia. Rdzeń kręgowy: budowa zewnętrzna i wewnętrzna – 2 godz.
12	Obwodowy układ nerwowy. Nerwy czaszkowe. Układ autonomiczny. Część współczulna i przywspółczulna. Sploty: szyjny, ramienny, lędźwiowy i krzyżowy – 2 godz.
13	Gruzoły wydzielania wewnętrznego. Struktura i funkcja gruczołów. Oś podwzgórze – przysadka – gonady. Neurosekrecja. Budowa i czynność skóry – 2 godz.
Razem: 20 godz.	

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne ćwiczeń	
1	Cytologia – 2 godz.
2	Budowa ogólna układu szkieletowego. Rodzaje kości, właściwości fizyczne i biologiczne kości. Typy połączeń: ściste / więzozrosty, chrząstkozrosty, kościorosty/. Stawy – stałe i niestałe składniki stawów. Układ więzadłowy – 3 godz.
3	Układ mięśniowy i jego podziały. Mięśnie obręczy i części wolnej kończyny górnej. Najważniejsze grupy mięśni ramienia i przedramienia – 3 godz.
4	Mięśnie obręczy kończyny dolnej, uda i podudzia. Mięśnie klatki piersiowej i grzbietu – 2 godz.
5	Mięśnie brzucha i krocza. Miejsca zmniejszonej oporności. Aspekty kliniczne: miejsca zmniejszonej oporności, przepukliny – 2 godz. KOLOKWIUM I
6	Układ pokarmowy. Budowa i topografia poszczególnych odcinków przewodu pokarmowego. Różnice w budowie poszczególnych odcinków jelita – 3 godz.
7	Duże gruczoły przewodu pokarmowego. Budowa wątroby i dróg żółciowych. Trzustka – struktura i funkcja – 2 godz.
8	Górne i dolne drogi oddechowe. Budowa i unaczynienie płuc. Przepona. Mięśnie oddechowe. Mechanika oddychania – 3 godz.
9	Budowa i położenie serca. Krążenie duże; najważniejsze naczynia. Krążenie małe. Krążenie płodowe – 3 godz.
10	Układ chłonny. Najważniejsze naczynia chłonne. Narządy limfatyczne. Węzy chłonne. Odpływ chłonki z gruczołu piersiowego – znaczenie kliniczne – 1 godz. KOLOKWIUM II
11	Szpicik kostny; budowa i hemopoeza. Krew; elementy morfotyczne krwi. Mechanizmy obronne krwi – 2 godz.
12	Układ moczowo-płciowy. Nerka. Aspekty morfologiczno-czynnościowe. Drogi wyprowadzające moc. Narządy płciowe męskie i żeńskie – 3 godz.
13	Układ nerwowy: podstawowe pojęcia – neuron, synapsa, płytka nerwowo-mięśniowa, neuroprzekaźniki. Podziały układu nerwowego. Opony. Jądra układu pozapiramidowego. Struktury związane z emocjami i pamięcią – 3 godz.

14	OUN. Pień mózgu, mózdzek, rdzeń kręgowy. Komory mózgowia, płyn mózgowo-rdzeniowy. Nerwy czaszkowe, numeracja, zakres unerwienia. Pień współczulny. Czynność układu autonomicznego – 2 godz.
15	Budowa i czynność narządów zmysłów: wzroku, węchu, smaku, słuchu – 3 godz.
16	Obwodowy układ nerwowy. Sploty nerwowe: szyjny, ramienny, lędźwiowy, krzyżowy – 3 godz. KOLOKWIUM III
Razem: 40 godz.	

3.4 METODY DYDAKTYCZNE

Metody dydaktyczne	<p>wykłady z prezentacją multimedialną</p> <p>ćwiczenia: metody oparte na praktycznej działalności studentów - zajęcia praktyczne w grupach, na fantomach i modelach anatomicznych, prezentacji preparatów anatomicznych</p>
--------------------	--

4 METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
A.W1	Egzamin testowy	W/SAM.
A.U1	Kolokwia pisemne i ustne	Ćw.
K_Ko5, K_Ko7	Obserwacja postaw i pracy studenta w trakcie zajęć	Ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<p>wykłady - egzamin końcowy testowy (test typu MCQ) obejmujący materiał zawarty w programie przedmiotu.</p> <p>Pozytywny wynik egzaminu oznacza uzyskanie 60% możliwych do uzyskania punktów weryfikujących efekty kształcenia w zakresie wiedzy:</p> <p>5,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 93-100%</p> <p>4,5 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 85-92%</p> <p>4,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 77-84%</p> <p>3,5 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 69-76%</p> <p>3,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 60%-68%</p> <p>2,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie niższym niż 60%</p> <p>ćwiczenia - zaliczenie z oceną uwzględniającą :</p> <p>1. systematyczne, pełne uczestnictwo w ćwiczeniach</p>

2. kolokwia ustne i pisemne w ciągu roku z oceną z kolejnych działów anatomii : test z pytaniami zamkniętymi jednokrotnego wyboru i/lub otwartymi problemowymi

3. obserwacja pracy i postaw studenta

Weryfikacja efektów kształcenia w zakresie umiejętności:

5.0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, rozpoznaje i umie prawidłowo nazwać poszczególne jednostki anatomiczne na fantomach oraz w organizmie człowieka; potrafi powiązać znajomość szczegółowej budowy anatomicznej człowieka, zwłaszcza w obszarze układu narządu ruchu i układu nerwowego z funkcją i zadaniami poszczególnych narządów - **student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 93-100%**

4.5 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, z niewielką pomocą prowadzącego rozpoznaje i umie prawidłowo nazwać poszczególne jednostki anatomiczne na fantomach oraz w organizmie człowieka; potrafi powiązać znajomość szczegółowej budowy anatomicznej człowieka, zwłaszcza w obszarze układu narządu ruchu i układu nerwowego z funkcją i zadaniami poszczególnych narządów - **student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 85-92%**

4.0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, z drobnymi poprawkami nauczyciela, popełniając drobne błędy, rozpoznaje i umie prawidłowo nazwać poszczególne jednostki anatomiczne na fantomach oraz w organizmie człowieka; potrafi powiązać znajomość szczegółowej budowy anatomicznej człowieka, zwłaszcza w obszarze układu narządu ruchu i układu nerwowego z funkcją i zadaniami poszczególnych narządów - **student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 77-84%**

3.5 – student uczestniczy w zajęciach, z licznymi poprawkami i wskazówkami nauczyciela rozpoznaje i umie prawidłowo nazwać poszczególne jednostki anatomiczne na fantomach oraz w organizmie człowieka; potrafi powiązać znajomość szczegółowej budowy anatomicznej człowieka, zwłaszcza w obszarze układu narządu ruchu i układu nerwowego z funkcją i zadaniami poszczególnych narządów - **student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 69-76%**

3.0 – student uczestniczy w zajęciach, z licznymi poprawkami i wskazówkami nauczyciela, popełniając jednak drobne błędy rozpoznaje i umie prawidłowo nazwać poszczególne jednostki anatomiczne na fantomach oraz w organizmie człowieka; potrafi powiązać znajomość szczegółowej budowy anatomicznej człowieka, zwłaszcza w obszarze układu narządu ruchu i układu nerwowego z funkcją i zadaniami poszczególnych narządów - **student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 60%-68%**

2.0 – student biernie uczestniczy w zajęciach, popełnia rażące błędy w rozpoznaniu i prawidłowym nazewnictwie jednostek anatomicznych oraz nie potrafi powiązać znajomości szczegółowej budowy anatomicznej człowieka z funkcją i zadaniami poszczególnych narządów - **student zaliczył efekty uczenia się na poziomie niższym niż 60%**

5. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
GODZINY KONTAKTOWE	65
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów:	
ZAJĘCIA TEORETYCZNE (WYKŁADY, ĆWICZENIA, ĆWICZENIA/ CSM)	60
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE/ ZAJĘCIA PRAKTYCZNE/ CSM	-
PRAKTYKA ZAWODOWA	-
Godziny kontaktowe poza harmonogramem studiów (udział w konsultacjach, zaliczeniach, egzaminie)	
UDZIAŁ W KONSULTACJACH	2
UDZIAŁ W ZALICZENIACH, EGZAMINIE	3
GODZINY NIEKONTAKTOWE	55
WYNIKAJĄCE Z HARMONOGRAMU STUDIÓW - SAMOKSZTAŁCENIE	40
GODZINY NIEKONTAKTOWE – PRACA WŁASNA STUDENTA (PRZYGOTOWANIE DO ZAJĘĆ, NAPISANIE REFERATU, PRZYGOTOWANIE DO ZALICZEŃ, EGZAMINU)	15
SUMA GODZIN	120
LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Waugh A., Grant A.: Anatomia i fizjologia człowieka w warunkach zdrowia i choroby, Ross & Wilson, Elsevier Urban & Partner, Wrocław, 2012
2. Ignasiak Z.: Anatomia układu ruchu, Edra Urban & Partner, Wrocław, 2013
3. Ignasiak Z.: Anatomia narządów wewnętrznych i układu nerwowego człowieka, Edra Urban & Partner, Wrocław, 2013

Literatura uzupełniająca:

1. Maciejewski R., Torres K.: Anatomia czynnościowa. Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa, fizjoterapii, ratownictwa medycznego, analityki medycznej i dietetyki. Czelej, PZWL, 2008
2. Woźniak W.: Anatomia człowieka – podręcznik dla studentów. Urban & Partner, Wrocław, 2019.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej